

Lopend onderzoek

Verbeteren van palliatieve zorg in de eerste lijn

Ian Koper

Vroegtijdig opsporen van palliatieve patiënten en anticiperend organiseren van zorg leiden onder meer tot minder ziekenhuisopnames in de laatste levensmaand.

Foto: iStock

Palliatieve thuiszorg (PaTz) is complexe zorg en vereist goede samenwerking en communicatie in de eerste lijn. De PaTz-methode laat veelbelovende resultaten zien om deze zorg te verbeteren. Voor een goede implementatie is echter verdere ontwikkeling van de methode nodig, en onderzoek naar de werkzame onderdelen en effecten op de geleverde zorg.

Via de PaTz-methode, afgeleid van het Britse Gold Standards Framework, bespreken huisartsen en wijkverpleegkundigen in PaTz-groepen eens per twee maanden hun palliatieve patiënten onder begeleiding van een consulent palliatieve zorg.¹ Het doel daarvan is om deze patiënten vroegtijdig op te sporen en anticiperend zorg te organiseren. Daarnaast is er de mogelijkheid tot scholing en onderlinge steun bij emotioneel beladen casuïstiek. De resultaten zijn tot nu toe positief.² Zo ervaren deelnemers betere samenwerking in de wijk, worden palliatieve patiënten eerder gesignaleerd en zijn er minder ziekenhuisopnames in de laatste levensmaand. Er zijn echter ook verbeterpunten.²

Zo is er behoefte aan betere training voor deelnemers en kunnen PaTz-groepen beter worden ondersteund bij het optimaliseren van de zorg. Bovendien zijn er verschillende varianten ontstaan met extra elementen ten opzichte van het basisconcept. Daarvan is het niet duidelijk hoe deze zich tot elkaar verhouden wat betreft tijdsinvestering en resultaten op het gebied van zorg en samenwerking.

Om de PaTz-methodiek verder te ontwikkelen, is in maart 2016 een project gestart waarin de behoeften onder zorgverleners, patiënten en naasten worden geïnventariseerd. Onderdelen van de methodiek worden verder ontwikkeld, zoals een digitaal zorgregister, trainingen voor voorzitters en een evaluatietool. Verder worden de verschillende PaTz-varianten met elkaar vergeleken. De resultaten uit deze drie onderdelen worden verwerkt in een implementatieplan met als doel zowel bestaande PaTz-groepen te informeren over de laatste inzichten als de PaTz-methode verder te verspreiden door Nederland. Het project loopt tot maart 2020. ■

LITERATUUR

1. Shaw KL, Clifford C, Thomas K, Meehan H. Review: improving end-of-life care: a critical review of the gold standards framework in primary care. *Palliat Med* 2010;24:317-29.
2. Van der Plas AG, Hagens M, Pasman HR, Schweitzer B, Duijsters M, Onwuteaka-Philipsen BD. PaTz groups for primary palliative care: reinventing cooperation between general practitioners and district nurses in palliative care: an evaluation study combining data from focus groups and a questionnaire. *BMC Fam Pract* 2014;15:14.

Koper I. Verbeteren van palliatieve zorg in de eerste lijn. Huisarts Wet 2018;61(7). DOI: 10.1007/s12445-018-0191-3. APH-Vumc, Amsterdam: I. Koper, gezondheidswetenschapper, i.koper@vumc.nl. www.patz.nu. Mogelijke belangenverstrengeling: niets gemeld. Dit is een bijdrage in de rubriek Lopend onderzoek, relevant voor de eerste lijn, geschreven door een promovendus.